

■ Euskal Herriko hiribururik euskaldunena da Donostia. Hala diote datuek. Erdalduna da hala ere Donostia. Etorkizuneko erronka da euskara donostiarrentzat. Irakaskuntzan gero

eta ugariagoak dira eredu euskaldunak aukatzen dituztenak, eta horrek baikor izateko aukera ematen digu. Erabilera da, hala ere, gako nagusia. ■

Euskal ereduak gora

«Donostiako ikastolen helburua Donostia euskalduntzea da, Euskal Herri euskaldunaren barruan. Horretarako belaunaldi guztiak, hutsik egin gabe, euskaldundu beharko lituzkete Donostiako ikastolek», Donostiako Euskararen Udal Patronatuko zuzendaria den Inaxio Agirrerren ustez.

1995-96 ikasturteko aurrematrikulazio datuak kontuan hartzen baditugu (3 urtekoak eta OHokoak besterik ez daude oraindik), sare publikoan aurtengo hasi diren umeen % 55,7k (355 haur) D eredu hautatu dute eta % 43,17k B eredu hartu dute. A eredu aukeratu duten umeak zazpi besterik ez dira (% 1). Sare pribatuan, berriz, aurtengo hasi diren umeen % 23,8k (218 haur) D eredu hautatu dute eta % 54,8k (502 haur) B eredu. A eredu % 16,9k hautatu dute (155 haur) eta X eredu (euskara eta gaztelera ez diren beste hizkuntza bat), berriz, % 4,37k (40 haur).

OHoko datuak kontuan hartzen baditugu, sare publikoan % 51,24k (3.583 ikasle) euskarazko eredu hautatu dute, eta % 41,2k (2.887) B eredu. Gaztelera hutsezko A eredu hartu dutenak % 7,4 (522) dira. Sare pribatuan, aldez, ikasleen % 23k (3.317) D eredu hartu dute eta % 44,58 (6.408) B eredu.

Etorkizuneko erronka

Euskal Herriko hiriburu artetik euskaldunena da Donostia. 1991ko erroldako datuen arabera, donostiarren % 27,3 (46.083 biztanle) dira euskaldunak, % 26,09 (43.994) ia-euskaldunak eta % 46,5 (78.525) erdaldunak. 1986-1991ko erroldako datuak alderatuz gero, gora egin zuen euskarak bost urteko epe horretan. 1986an donostiarren % 26,5 ziren euskaldun, % 19 ia-euskaldun eta % 54,5 erdaldun. Ikus daitekeen moduan, euskaldunek eta ia-euskaldunek gora egin dute; erdaldunen kopuruak, berriz, behera egin du. 1996ko erroldako datuek tendentzia hori markatuko dutela espero dute.

Erabilerari dagokionez, SIA-DECOK Euskararen Udal Patronatuarentzat 1994. urtean (1995ekoa urrian zehar egingo dute) egindako 'Euskararen erabilera erreala leku publikoetan' azterketan ikus daitekeenez, batez beste donostiarren % 11,3k erabiltzen dute euskara beren eguneroko jardueran. Euskararen erabileraren proportzioak gora egin du urtero 1985etik hona (urte hartan % 8,9). % 10aren 'muga psikologikoa' 1993. urtean gainditu zuen. Lehengo urtean, beraz, joera hori sendotu egin zen, eta urrian egingo den aurtengo neurketak goranzko joera hori berrestea espero dute.

Datu hauek erakusten digutenez, oraindik ere etorkizuneko apustua da Donostia euskalduna. «Orokorrean esan genezake, euskara oraindik latentzia egoeran dagoela Donostian, nahiz eta berreskurapen-prozesua abiatu dela esateko nahikoa zentzu egon» irakur daiteke euskararen erabilera neurtzeko egin den azterketan.

Ezbairik gabe haurrak eta gazteak dira berreskurapen prozesu horren abiapuntu. Erabilerari dagokionez, haurrak dira, irakaskuntzaren ondorioz, euskara gehien darabiltenak.

Euskal ereduak gora egin dute Donostiako ikastoletan.

EDURNE KOCH

1994ko neurketaren arabera, 14 urte bitarteko haurren % 24,4k erabiltzen dute euskara, gazteen % 11,4k, helduen % 7,8k eta zaharren % 8,5ek. «Belaunaldien artean gertatu diren aldaketek berreskurapen prozesua bideratzen hasia dela adierazten digute: haurrak dira gehien darabiltenak, ondoren gazteak, eta azkenik, helduak eta zaharrak».

Ezin esan daiteke Donostia herri homogenoa denik. Auzo

batetik bestera euskararen errealitatea oso desberdina da. Auzo euskaldunenean hiri inguruko zona osatzen dute, baserri girokoak eta biztanle gutxiak dira batik bat. Hauen artean Zubietan (1978. urtean Kilometroak hartu zuena), Igeldo eta Añorga daude. Beste muturrean, auzo erdaldunen zerrendan, Altza, Larratxo eta Molinako daude.

Bi talde horien artean, auzo nahiko euskaldunak, nahiko er-

daldunak eta ertainak daude. Bertan Donostia erdiguneari inguruko auzo gehienak sartzen dira eta beroriek osatzen dute zonarik jendetsuena. Auzo nahiko euskaldunak Alde Zaharra, Erdialdea, Aiete, Ibaeta, Amara Zaharra eta Antigua-Mirakontxa dira. Nahiko erdaldunak, berriz, Egia, Marrutxipi, Loiola, Martutene, Intxaurren, Herrera eta Bidebieta dira. Ertainen artean Amara Berri eta Gros daude.

Egunkaria

IRAGARKIAK

(943)

300222

HAIZEA **tailerrak, s.l.**

KONPRESOREEN SALMENTA, ALOKATZEA, KONPONKETA

Atotxa erreka 10 - Añorga Txiki - Moriane pabilioia - Tel. 370159 - DONOSTIA

A **rkawool**

zatoz zure jertsearen bila

TRUEBA 11 - Tel.: 28 87 85

Gros (donostia)

TxO

Soinu eta Argia

55, Bd. de Gaulle

64700 HENDAIA (Lapurdia)

Tel.-Faxa: (07.33).59.48.17.66

ESTUDIOA **DISKETXEA**

AMASAKO BASERRIAN

- AMEK G-2520 AUTOMATIZATUA

- 48 ERREI SINKRONIZATUA (24 DIGITALAK + 24 ANALOGIKOAK)

- EFEKTU AUKERIK ZABALENA

- LAN EGITEKO LASAITASUN HANDIENA

IZ

Paseo de los Arbustos 2 eta 6

20009 Donostia

Tel.: 219063 - 217543

Fax: 219322 - 219063

EUSKAL HERRIKO MUSIKA MOTA GUZTIAK ZURE ETXERA IRISTARAZTEN DITU

AURRERA!

ZUEKIN eta ZUENTZAT

ATZO, GAUR eta BIHAR